ч. 70 (9.630) Львів, четвер 28 марта (15 ст ст.) 1918. Рік XXXIX

ДІЛО

РЕДАКЦИЯ І АДМІНІСТРАЦИЯ: Львів, Оперн 10., II. пов.
Конто почт. щадн. 26.726
Адреса тел. „Діло—Львів".
Число телефону 565.
Рукописів редакция не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА
в Австро-Угорщині:
місячно . . . . . 5·— К.
чвертьрічно . . . 15·— „
півріч. . . . . 28·— „
цілорічно . . . . 50·— „
у Львові (без достави):
місячно . . . . . 4·— К.
чвертьрічно . . . 12·— „
півріч. . . . . 22·— „
цілорічно . . . . 44·— „
в Німеччині:
півріч. . . . . 28·— М.
цілорічно . . . . 56·— „
За зміну адреси платять ся 50 с.

Ціна оголошень:
Рядок висотний, дрібнопечатний або його місце 80 с., в надрукованім 1.20, в кольоровім 1·50, в розвальній части через або за кождим 2 К. Нетрочоти 2 К. Сплати уставлені друком подвійно. Оголошення на суботу і неділю здвійнім. Постійні оголошення по зниженім ставки.
Одна примірник коштує у Львові 16 с. на провінції 20 с.

Видавник Оспіка „Діло". Начальний редактор: Д-р Йосиф Панейко.

З УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

Земельна справа. — Торговельні зносини між Україною й осередними державами. — Німецьке військо не може переходити реквізицій. — Австро-угорське військо в Одесі. — Польські легіони нищать Поділе.

Львів, 27. марта 1918.

З київських газет, в першій мірі з „Нової Ради" з 23. с. м., подаємо низше ряд вістий про події в Українській Народній Республиці.

Приватні власности на землю буде переведене в житє.

На засіданю ради міністерства земельних справ 19. марта було указане: З цілою певною радою міністерства про те, що потрібні даяки часть от 20.000 плугів трактори, досвідчених на кордону. Рада зложить ся звернути ся до міністерства торгу і промисловости командирувати туди спрямом.

21. марта відбуло ся засідане ради міністра земельних справ. На засіданю був новий міністер земельних справ М. Ковальський, який звернув ся до всіх присутних з питанєм і вказав на те, що міністерство земельних справ він приймає у той час, коли революція в особі київського „сельскохозяйственного общества", піднесла гасло, і селяни вимагають повернути їм землю. Міністерство земельних справ буде проводити в житє заснування приватної власности на землю. Міністерству будуть відділені великі кредити для інформациї селян про реальну діяльність міністерства по справі земельної реформи в дусі III. і IV. Універсалів.

Після промови міністра директори департаментів і завідуючі окремими відділами зложили доклади про діяльність тих відділів. Опісля директор відділу сільсько-господарського департаменту д. Архиленко зробив доклад про ті заходи, які уже зроблені земельним міністерством по організациї засіву ярої пшениці і засіву землі цукровими буряками окрема. Директори департаментів лісного і державного майна зазначили, що ліси і державне майно не повинні зайти в руки держави, бо держава повинна би задовольнити тих переселенців, які тепер переходять ся на Україну. Міністер згодив ся з докладами, які він висухав, і додав, що до справи організациї засіву землі цукровими буряками він хоче стати близше, бо се питанє є головне.

Голова Ради міністерства д. Лисицький після вибрання представив міністра М. Ковальського і висловив побажанє, що новий міністер буде відносити ся до співробітників як до чиновників а як до товаришів, які працюють на користь рідної України.

Дивлять ся селяни на земельну реформу.

„Нова Рада" доносить з Житомира:

Вістки, що приходять з повітів, малюють таку картину що до земельних справ: селяни до поміщиків з дебільшого вороже.

Селянські поля засіяні, поміщицькі ж, що займають не менше як пів губернії, дишають ся не засіяними, і нема ніякої надії на їх засів. Час іде, і ні губернська продовольча управа, ні губернський земельний комітет не мають ні коштів, ні сили для виконання сего завдання. Місцеві люди не бачуть многи вийти з сего становища инакше, як через протягнене до сеї справи поміщиків, гарантуючи їм особисту безпечність, а також повернувши їм інвентар живий і мертвий, і залишаючи питанє про їх власність на землю отвертим. З боку селян панує такий погляд на бажане розвязане земельного питання: Землю віддавати селяне звичайно, не збирають ся і згідні відстоювати її всіми засобами, але безплатне набуванє землі не мішить ся в їх розумінню, дишаючи в душі почуте неспокою і непевности в тривалости володіня майном набутим через „соціялізацію". Селяне самі вказують і вихід — одноразовий податок на соціялізовану землю; про розмір його, звичайно, можуть бути суперечки, але при теперішнім богацтві селян на гроші він може бути і не таким малим. Таке розвязане земельного питання дало б державі відозву і в що-найблизший час великі кошти, які дали б змогу перебути важкий час. З сих коштів деяка частина могла б бути віддана для пристосування поміщиків, у котрих земля була єдиним жерелом доходів, до якої небудь иншої діяльности.

Торговельні зносини між Україною й осередними державами.

Дня 21. с. м. відбуло ся повне засідане державної комісії в справі обміни товарів під проводом Порша і Шафаренка. Комісія займала ся справою монополізації зовнішної торговлі. Частина учасників обстоювала думку повної монополізації зовнішної торговлі та передачі цілої акції центральним громадсько економічним організаціям, головно кооперативним, які стоять під проводом і контролею держави. Одначе богато прихильників займала теж думка вільної торговлі, котрі ідею монополізації всіх товарів державою піддали строгій критиці. Вони вказували на те, що центральні кооперативні заведеня не можуть обняти всеї зовнішної торговлі, що молодій Українській Народній Республиці не під силу перевести в житє повну монополізацію всего ввозу і вивозу, що монополізація переведена під знаком доктринерської впертости може відбити ся небажаними наслідками на народнім господарстві. Противники безумовної монополізації вказували на досвід инших країв, де така повна монополізація є переведена. У висліді дебат питання поки що не порішено.

Більшість членів комісії є за частинною монополізацією зовнішної торговлі, при котрій частина товарів, які ввозить ся і вивозить ся, може бути предметом вільної торговлі.

З огляду на те, що представниками торговельних фірм Німеччини і Австро Угорщини являють ся приватні особи з предложенями ріжних продуктів, комісія для виміни товарів рішила звернутись до населеня з зазивом не продавати за границю ніяких товарів, заки окончено не порішить ся питанє про виміну товарів України з осередними державами.

В зазиві до населеня постановлено теж вказати, що такі продукти, як цукор, збіже, шкіра, давно вже змонополізовані і їх продажа приватним особам є недопустима.

Дня 22. с. м. австрійська торгова делегація, що перебуває в Київі, розпочала переговори з державною комісією для виміни товарів між Україною і центральними державами що до вивозу до Австрії 2,000 000 пудів насіня для засіву нив тих, що найбільше потерпіли під час війни в Галичині й Буковині. Державна комісія висловила свою згоду на негайний вивіз вказаної скількости насіня, але з свого боку домагалась екстраної достави газу, нафти й бензини з Галичини, на що австрійська делегація згодилась.

Німецька торгова делегація згодилась на спішну доставу на Україну вугля і коксу.

Німецька начальна команда заборонила реквізиції.

Приказом німецької начальної команди заборонені всякі реквізиції продуктів у населеня. В згоді з німецькою командою постановлено слідуючий порядок: Німецькі війска відносять ся до головного німецького інтенданта війск на Україні, котрий відносить ся знов з просьбою до українського начальника виживленя війск. Сей видає їм продукти зі складів. Самочинні реквізиції безумовно заборонені.

В Одесі.

Люди, які приїхали з Одеси до Київа, розказують, що звідси відійшли майже всі німецькі частини. В Одесі стоїть зараз тільки австрійське та українське військо. Серед Австрійців богато Галичан.

В місті панує взірцевий порядок та спокій; по вулицях ходять австрійські поліціянти, що доглядають за порядком. На розі головних вулиць розносчики Німці продають німецьку газету „Odessaer Zeitung", яка видасть ся в Одесі. Всі каварні й реставрації переповнені.

Польські легіони нищать Поділе.

До „Нової Ради" доносять з Винниці:

Польські легіони тяжко терорізували українську людність Поділя. Руйнують села, бють людий. По селах збирають ся відомости про учасників аграрних розрухів і заводить ся польський військовий суд, який вже виносить смертні присуди. Помічник губернського комісаря Поділя Дудич рішучо поставив домагане проти самочинних польських судів. Через се досі ні одного смертного присуду не виконано. Комісар Брацлавщини, засуджений на смерть, утік, і невідомо, де ховаєть ся. В Київ виряджена делегація, щоб домагати ся негайних заходів від уряду.

Польські апетити на Правобережну Україну.

Львів, 27. марта 1918.

Від коли австро-угорські війска вступили на територію Української Народної Республики, нема дня, щоб „Czas" не відспівав своєї улюбленої мельодії: що Австро Угорщина невинна, не зважаючи на берестейський договір, перевести окупацію Правобережної України і завести там „галицькі порядки", себто оперти ся на польських дідичах. Ми вже реферували ті статі „Czas'у"; тепер знов реферуємо дві найновійші.

В статі „Obowiązki i cele okupacyi" (з 21. с. м.) „Czas", зазначивши, що Німеччина знає, чого хоче, йдучи на воєнну Україні,—промовляє до албіції Австро Угорщини, щоб і вона визначила собі ясні цілі, і дає їй ось які поучення:

„Замість той край визволяти, треба в нім загосподарювати ся на довший час, а по граничних округах може навіть на все. І тут вистріла Австрія суспільно-економічні проблеми, які мусить сміло й енергічно розвязати, коли не хоче втратити всіх плодів окупації".

Далі малює „Czas" яркими красками большевицьку язву, яка готова перекинути ся до сусідних держав, а ствердивши, що „т. зв. Українська Рада є тільки відміною, не дуже влагідненою, але дещо замаскованою, большевицьких совітів", радить Австрії знищити також цю „українську відміну" большевизму. А саме Австрія, не числячи ся з українською державною властю, повинна привернути на „занятій" території такий аграрний лад, який був перед вибухом революції, і той лад хоронити.

Назвавши все, що діяло ся від вибуху революції до нині, злочинним рабунком (в очах панів „Czas'у" кожда революція, се злочин, — з виїмком революції польської бюрократії в Галичині проти Австрії!). „Czas" виводить: „Коли навіть австрійські власти оголосили невтральність що-до проектів визволення більших власників, то не можуть бути байдужими свідком грабежий, підпалів і убійства. Те, що в сеї сторони Збруча є строго заборонене правними приписами, не може бути толероване по тій стороні, а вчинки, які вважають ся в Австрії важними злочинами, не можуть австрійські власти вважати горожанською чеснотою, коли сповнено їх під оком тих властий на окупованій землі. Було би се й нельогічне й небезпечне: бо з хвилею, коли буде там запевнена безпарність українським грабіжникам і рабіжникам, також тутешні можуть зажадати такого привілею".

„Займаючи Україну, — виводить „Czas" далі — Австро Угорщина взяла на себе велику відповідальність і не може вже від неї відхилити ся. Обовязком її є тепер завести в сім здезорганізованім краю суспільний лад і правний порядок, охороняти житє і маєток його спокійних мешканців. Не треба також забувати, що серед дідичів, ограблених хлопами, є також австрійські підданці (Поляки! — Ред.), яким прислугує право особливої оборони зі сторони окупаційних властий".

В кінци переходить „Czas" до справи збіжа для осередних держав і пише: „Не можливо буде забезпечити плоди для осередних держав, коли хлопські напади не будуть енергічно і строго вдержані, а великі власники не відзискають змоги господарити бодай на великій части своїх грунтів. Про се повинні тямити окупаційні власти, в першій мірі покликані до виконання плянів, які були приводом і пружиною української виправи".

Друга статя „Czas'у" (ч. з 23. с. м.) вже своїм написом говорить, о що ховить; називеть ся вона: „Grabieże na polskich kresach".

Тут „Czas" також розписує ся про большевицьку зараву, яка обхопила цілу бувшу російську імперію і яка заставить осередні держави зробити на цілій тій території порядок.

„Що правда — пише „Czas" — тимчасові трактати, які заключені з соломонними правительствами України чи Росії, є оперті на заложеню (очевидно фіктивнім, яке мало тільки улекшити швидкий мир!), що правительство Совітів і правительство Ради є суверенні та що до них належить оберігати порядок у державі і направляти насильства, зроблені над ідеєю порядку. Одначе є се тільки очевидна фікція.

„Військова окупація України осередними державами, яка вже наступила, і конечність дійсного вплиння в російські відносини, яка пекне в найблизших місяцях покажеть ся неминучою, ставить собі держави в нове положенє. Вони мусять тепер — без огляду на трактат — взяти в свої руки справу внутрішнього ладу. Коли віщо більше, то вже сама ціль одержання збіжа і сирівців, запоручених їм трактатом, вкушує їх до самостійного управильнення справу ладу і правного порядку в границях бувшої імперії, особливо в границях України. До висших мотивів, які промовляють за обороною власности і справедливости перед большевицькими насильствами, коли ті насильства не мають стати зарвалинним бацилем суспільного перевороту, прилучають ся мотиви практичні і утилітарні. Без приборкання кривд і реституції власности нема ладу; без ладу нема змоги спокійної праці; без праці і без таких її варстатів, якими є в першій мірі (на скільки ходить о рільничу продукцію) більші й середні частки на Україні, не ма одної з найважнійших трактатових користий".

„В найблизших днях—кінчить „Czas" — розпічнуть ся тепер розмови наших послів, особливо делегатів, з гр. Чернівцем. Теми тих розмов будуть дуже численні і без сумніву важні. Ті, що іменем Поляків будуть вести ті розмови, мають йому богато сказати. Не хай же не забувають, що на однім з не останних місць мусять порушити справу знасилування прав власности на Україні і Литві. Аргументи, яких могли биужити, говорячи з міністром, представили ми висше; аргументом, який до них повинен промовити, — а про який ми досі не говорили, — є факт, що покривдженим на окраїнах є виключно польський елемент".

Про сі польські апетити на Правобережже аж до Одеси і Чорного моря ми вже писали і ще перед мусіти-мемо писати. Нині тільки вотуємо польські виводи.

Сподіваний мир в Румунією.

ВІДЕНЬ (Таб.) Урядово доносять з Букарешту 26. марта:

Найважнійші політичні, територіяльні і військові умови мирового договору з Румунією зредаговано нині о годині 4. рано. Так само зредаговано правно-політичний додатковий договір та основні точки договору про нафтові справи. Прочі господарські справи обговорюють ся дальше на нарадах комісії. Відповідно до умови з румунськими делегатами цілий договір після його викінченя буде одночасно підписаний та оголошений.

Литва проти поширеня Польщі її землями.

ВІДЕНЬ (Прив. тел.) Литовське пресове бюро подає отсей протест, висланий литовською Національною Радою до німецького канцлера, німецьких парляментарних послів Ерцбергера, Шайдемана, Наємана і Вестарпа та генерал губернатора Литви гр. Кайзерлінга:

Супроти виявлених тепер вислідів переговорів між Німеччиною і Польщею, після яких Польщі признано побільшене її терито рії на Сході у виді повного або частинного відступленя історично литовських губерній гродненської і минської, першої в них етнографічно зовсім, а другої в части литовської, подає Національна Рада до вищого відома що литовський нарід сей проект уважає загроженем свого істнованя. В нпротестує з всею рішучістю проти такої умови і буде боронити ненарушимости своєї области всякими можливими способами.

Нове австро-польське порозуміне?

Львів, 27. марта 1918.

З Варшави доносять до туземських дневників, що віденські [illegible] згодили ся на іменованє д-ра [illegible] польським премієром та що відносини Австро Угорщини з польською Радою стали знова нормальними. [illegible] Радою стали знова нормальними. [illegible] чого австро угорські посли [illegible] мають вернути на давні свої [illegible] Варшаві.

Переговори між Німеччиною і Угорщиною в польській справі [illegible] почати ся після повороту гр. Чернина [illegible] нарешту.

Дальший німецький [illegible] у Франції.

Переправа через Сомму і [illegible]

БЕРЛІН 26. марта. (Волф.) [illegible] доносить: Західний фронт: В [illegible] битви у Франції [illegible] заборони собі вчера нові успіхи [illegible] ні в Фландрії й Італії [illegible] Французи кинули ся до протинаступу [illegible] бито.

Армії генерала фон Белов [illegible] після завзятого бою, що [illegible] в сей то в той бік, вдержав [illegible] villers та в наступі взяли [illegible] Foilliers і Grevillers. Вони добули [illegible] mont і так перейшли через [illegible] вони вдарили на широкім фронті [illegible] сьві сили. В завзятім бою [illegible] теля. Ми переступили шлях [illegible] Courcelette. На південь від [illegible] Гофмайер виборов перехід через [illegible]

Височину Maischpeule і [illegible] Bailleux, за які бито ся завзято [illegible] добуто приступом. Сильні [illegible] тинаступи розбились перед [illegible] нами.

Армія генерала фон Гутера [illegible] неприятеля в завзятих боях під [illegible] Hauencourt через шлях Perchy [illegible] ван і Англійцям відобрано [illegible] Epielot і побито під Freniches [illegible] скроваджені французькі дивізії з [illegible] то Bussy. Стоїмо на височині [illegible] Noyen.

На проміж західнім фронті [illegible] ші артилерійські бої, які доходили [illegible] ли на льотаринськім фронті. Обстрілюється [illegible] ше твердиню Париж.

З инших фронтів нічого [illegible]

Поширене наступу.

БЕРЛІН, 26. марта вечер. [illegible] новім відтинку фронту розгорів [illegible] битва. По обох боках Соммі [illegible] ступає на широкім фронті. Серед [illegible] перейшли в богатьох точках [illegible] новища перед битвою над Соммою [illegible] 1916 в західнім напрямі. Ми [illegible] Albert. Lbons, Roye і Noyons [illegible]

Паніка в Парижі.

Берлінська „Deutsche Tageszeitung" [illegible] носить на основі інформацій з „Zürich [illegible] richten", що з приводу постійного [illegible] ваня Парижа правительство [illegible] Довкола цілого міста будують [illegible] знети воєнні. Переважне обселяє [illegible] ші круги населеня. Богатші [illegible] ють місто.

Підпишуймо ся всі — [illegible] ники, люди вільних зарібків, [illegible] ляни, ремісники та робітники [illegible] **Українського Банку.** За [illegible] присилати 400 К. на книжочку [illegible] „Дністра" ч. 11.2001! Мусимо [illegible] З міліони до двох тижнів!

Кружки Консументів „Народної Торговлі“ мусять організовати ся сейчас в кождім селі, місточку та місті, бо вони будуть стояти на сторожі справедливого розділу карт споживи і товарів споживчих.
Централь Розділу Кружків Консументів Народної Торговлі) Терпеливо мусять сейчас організувати ся кождім суспільні, щоб перевести розділ і контролю над сорт. задовіли розділ карт споживи і предмет споживи. Всякі інформації, друки і т. п. посилає Народна Торговля, Краєва Розділка Кружків Конс., Львів, Ринок 36

НОВИНКИ

Львів, 27 марта 1918.

— **В десяті роковини** дня 12. цвітня 1908 появляла ся „Gazeta Wieczorna“ вже вчера вийшла статю п. н. „W dziesiątą rocznicę“, в якій видне польський патріотизм був до дуже гнеского напруження, коли цензура львівська ц. к. цензура оставила з неї лише і отсе закінчене: „Одначе на тій нашій гримасті в одна ясна точка, а саме свідомість, що та Україна, що колись зробить ся в арійної ми, яка тепер над нею панує, що та молода держава, яка колись — певне не швидко — знайде в собі силу і свідомість самостійного істнованя, вуміє поєднати головами єдиних у не-мало політичних „Діла“ устроїть собі співжите з польською державою“. — Нотуємо з приємністю те свідоцтво польської газети, яке вона виставила як обороняти українські землі перед польською навалою.

— **Смерть матери проф. М. Грушевського.** Гучне стрімкане большевиками Київа і до голови Української Центральної Ради проф. М. Грушевського його недужу матір вивезли 25. січня на руках до сусідної річчини, де вона й померла 30. січня. Похорони Покійної відбули ся тайно, бо большевики чатували на сину проф. Грушевського, щоби її арештувати. 24. с. м. як в сорокоїй день смерти Покійної відправлено у Володимирській соборі в Київі панахиду.

— **Новий комендант жандармерії в Галичині і Буковині.** З Чернівців доносять, що генерал-майор Фішер, якого назначив звязане з Куковою кампанією в 1914 р., іменований комендантом жандармерії в Галичині і Буковині.

— **2½ міліона на полешене Холмщини.** Польське „Towarzystwo szkoły ludowej“ третого дня загальну збірку на школи, заборонені і читані в Холмщині. В тій цілі буде уладжений „rycin bilinski“ в днях від 28 марта до 4 цвітня на „польські потреби Холмщини, Підляся і Волині“, які вимагають — вказує — 2½ міліона корон. Половину з тої суми має дати Галичина.

— **Масові транспорти польського учительства на Холмщину.** В польських дневниках оголошують ся, що на Холмщині, Підлясю і Волині є богато учительських посад до обсадження. Зголошення приймає управа товариства „szkoły ludowej“.

— **Епископ Коциловський** в приводу свого виїзду 31. с. м. з Перемишля не буде через цілі тижні уділяти авдієнцій.

— **Епідемічні недуги ширять ся** в бараках інтернованих польських легіонів на Угорщині. З тої причини урядуючий свого тижня віцеадмірал коло Баворовський звернув ся до шефа генерального штабу ген. Арца з просьбою о безрозволочну інтервенцію.

— **Підгорецький — полковником польського війська.** Взаїмо інформує відомого польського політика Підгорецького полковником польського війська, яке Польщі з Заучасю Державою приходить до боротьби по сторони антанти. Сейчас вже сей весть появив ся в Европі і взяв участь в боях.

— **Контрибуція на Варшаву за демонстрації** мира з Україною. Як відомо, німецькі власти наложили були на Варшаву чверть міліона марок контрибуції за демонстрації проти мира з Україною і спричинені відчас тих демонстрацій шкоди. Потім польські газети були донесли, що сю контрибуцію знесено. Тепер польські газети доносять, що контрибуція таки має бути стягнена.

— **Новий правительственний комісар Львова.** Стосовно перенесе в нинішним днем уряд від свого попередника д-ра Ругоновского.

— **Галицьке Краєве Заведенє одіжи.** На підставі рескрипту ц. к. міністерства з дня 19 лютого 1918 ч. 267/770/XIX місце осідок Галицького Краєвого Заведення одіжи з днем 1. марта 1918 перенесений з Кракова до Львова. Всякі письма в справі краєвого одіжи належить адресувати: Галицьке Краєве Заведенє одіжи, Львів, вул. Сикстуска ч. 42. — Директор Заведення д-р Сулковський.

Засмотреве людности в одіж.

Галицьке Краєве Заведенє одіжи оголошує:

Щораз частійше появляють ся в пресі голоси, які жалують ся цілком слушно на недостачу помочи зі сторони ц. к. правительства в засмотреню людности в одіж і обуви. Публична опінія сильно нетерпеливо жде зі сторони Галицького Краєвого Заведення одіжи, котре перенесло свій осідок з Кракова до Львова. Вказує ся при тім на приклад Відня, де „правительство засмотрює людність в одіж і заповідає вже в найблизших днях продажу одіжи.

Належить ствердити, що в Відни впроваджено той уряд зараз по оголошенню війни стерілізованого розпорядку, отже ще в вересні 1917 р., причім тамошні чинники, поінформовані вчасніше про намірену акцію, приготовили завдалегідь друки і формулярі заявні в істнуючім уряду — коли Галицьке Кр. Заведенє засекуруюче ся аж 22. грудня 1917, а правильний розвиток заведення був спинений недостачею відповідних кредитів зі сторони ц. к. правительства, так, що маємо всяких урґенсів, дерев, особистих інтересів послів і преси! заведення до нинішного дня справа дефінітивно ще не полагоджена.

Виставе зазначити, що пр долишньо австрійський Уряд засмотреня одержав від разу сто міліоновий кредит в тамошних банках, котрі зараз по впровадженю уряду в житє уділили йому потрібних сум, не вяжучись звичайними формальностями. Так само тамошний уряд, як також инші в коронних краях австрійських, мають менші технічні трудности (справа приділеня паперу на друки, переклад оголошень на краєві мови, лі-ша комунікація і т. д.), а передовсім, що всякий персонал потрібний для Заведеня одержують дорогою реклямації, коли Галичина є занедбана. Виставе пригадати, що число реклямованих в самім Відни доходить до 150.000 осіб, коли в Галичині є ледви 12.600 реклямованих урядників.

Організоване бюр розсліду запотребовання, з чим є тісно звязана розпродажа та роздаване одіжи, мусіло бути опізнене, наводя недостачі персоналу так всяких инших трудностей, які унеможливлюють правильне функціонуване Заведення, а якого инші краї зовсім не мають.

Помимо того Управа Заведення перевела вступну організаційну працю, а делегати Заведення розпоряджають ся в тій цілі по цілій Галичині. Є бажане, щоби сій праці прийшли в помічі всі чинники як: уряди громадські, ради повітові, кооперативи, товариства кредитові, „кулька“ рільничі, кружки „Сільського Господаря“ і т. п. а також добра воля одиниць. Бо лише співпрацю цілої суспільности гарантує можність скорої помочи зі сторони Заведення.

— —

До сього столетня зауважимо, що наші організації і товариства повинні взяти ся до організації бюр розсліду запотребовання одіжи по цілім краю, щоби наше бідне населенє не залежало в сій справі від чужих. — Ред.

ОГОЛОШЕНЯ.

Четвер, 28 марта 1918.

Нині: греко-кат.: Агафія — римо-кат.: Великий Четвер.

Завтра: греко-кат.: Савва і Юл. римо-кат.: Вел. Пяток.

| **Видавництво „Шляхи“** повідомляє своїх Вп. передплатників, що їхня недостачі папіру не можна було випустити до тепер жадного випуску місячника на р. 1918. Як нас запевняють, небавом має надійти більший транспорт паперу. З початком цвітня вийде великий випуск „Шляхів“ за місяці січень—март. Всякі запити на тему, чи „Шляхи“ будуть виходити і т. п. є безпотрібні. Місячник буде появляти ся серед всяких обставин з тим застереженем, що не може взяти на себе відповідальности за точну появу. Передплату приймають я дальше. 590 1-1

| **Український Народний Театр Т-ва „Бесіда“** в Львові під управою К. Рубчаковеї. Саля Т-ва ім. М. Лисенка ул. Шашкевича ч. 5.

В неділю, дня 31. марта 1918 о год. 3. по пол. по знижених цінах „За двома зайцями“, комедія на 4 дії М. Старицького.

О год. 7. вечером „Катерина“, опера на 3 дії Аркаса в п. Польовим в партії Андрія.

Білети раніше набути можна в „Народній Торговли“, а день представлення при касі театру від год. 5 по пол. 1—1

| **Виділ Товариства св. Ап. Павла** пригадує своїм членам у Львові, що загальні збори Товариства відбувають ся нині (в четвер) в будинку духовного семинарія (ул. Коперника ч. 36., 2 поверх, дв. 44).

| **Засіданє тіснійшого організаційного** Краєвого Українського Комітету державних і автономічних урядників і слуг відбудеть ся в пятницю 29. марта 1918 р. о 6. год. вечером в салі засідань Ставропигійського Інститута ул. Бакхарська ч. 9.

| **Засіданє Надзірної Ради Взаїмної Помочи** гал. і сус. учителів і учителок відбудеться в понеділок, дня 1. цвітня с. р. о год. 10 рано в жен. гим. школі УГТ. при ул. Мохнацького 12. Тому що Надз. Рада здекомплетована, запрошуємо на се засіданє також П. Т. членів зголов Ради, щоби помогли нам обновити житє в Товаристві. 1—2

| **На цїли філії укр. нр. Тов. охор. дітий і опіки над молодіжю в Стрию** зложили: громада Добрівляни 31 К. громадянин Верган і Підгорець через свого пароха о. Стефана Ісаєвича тисячу (1000) корон, на що жертводавцям, як також Добродієм о. Ісаєвичови за ініціятиву і труд сердечну складаємо подяку. — За Виділ Гарасимів. 311 1—1

| **Вінчане Стефана Чорномаза і Галі Літинської** відбуло ся 3 марта 1918 в Теляжи, Замість повідомлень складають молодята 30 К на фонд ім. Шептицького. 885 1—1

| **Може хто в товаришів або знакомих надпоруч. Романа Камінського** знає щось про него певного — чи жиє і де обертаєть ся — зволить ласкаво донести під адр. Ольга Камінська Коломия, Дзедушицьких 28. Був при УСС і мабудь дістав ся коло Ходорова до російського полону. Часописи на Україні просять ся о передруковане сього оголошеня.

— **Управа табору в Ґмінді** подає до відома всіх населенням, котрі привели були корови чи коні до гмінського табору, а не забрали їх назад, що на основі рішеня міністерства справ внутрішних в порозумінню з міністерством рільництва ті корови, котрі тутешний виділ господарський зміг ще заховати, передано централі для відбудови Галичини, в централі відступив їх товариству „Сільський Господар“, для відпродажі сідно галицькому українському населеню і то в першій мірі тим, що віддали свої корови в Ґмінді. Тому не можуть всі одинокі населенці дістати тут корови, тільки гроші, які виплатує сейчас на зворотом квіти кеся „Landwirtschaftliche Geschäftsstelle der k. k. n. ö. Statthalterei in Gmünd N. O.“ Так само має бути порішена справа з кіньми і новими населенцями. За гроші не потрібно являтись особисто, лиш пересилати почтою відповідні просьби з залученем оригінальних квітів на висше наведену адресу. Управитель табору д-р Осип Бінинський. 3—3

| **Комітет українських купців** звертаєть ся до всіх воєнно пошкодованих українських великих і малих купців, склепарів, крамарів і на самостійних торговельників, щоб негайно в гасили подане о відшкодоване і субвенцію до ц. к. Намісництва, краєвої Централі для го-

сподарської відбудови Галичини, Сикстуська III у Львові, бо фонди розходять чужі, а ми останемо на леді. Всякі інформації і готовий формулер подання висилаєть ся на жадане. Адресувати і зголошувати ся просимо всіх на адресу Українське Товариство для ловарства ремесла й промислу у Львові, вул. Руська ч. 3, де на разі урядуємо. — Комітет. 3—3

НАДІСЛАНЕ.

До Чортнова повернув
Д-р Яків Ґольдберґ
адвокат, оборонець в справах кривих і військових XIV. 1—

ОГОЛОШЕНЯ.

Конюшину червону елестонку ельсімбаву
Буряки цукрові поручає **І БОРИС**
Перемишль 1—10

ЦВІТИ ЦЕРКОВНІ
поручає 873 1—10
Стефанія Погорецька в Стрию.

Заставлені дорогоцінні річи викупляю і доплачую після вартости. Золото, срібло, брилянти купую. Гальпер, ювелір, пасаж Гавсмана. 3—2

Тов. взаїмних обезп. „Дністер"
прийме до своїх бюр сейчас кілька канцелярійних сил. — Зголошуватись належить в Товаристві вул. Руська ч. 20. — в урядових годинах. 1—

АДВОКАТ
Д-р Володимир Бачанський
веде дальше
АДВОКАТСЬКУ КАНЦЕЛЯРІЮ
в **Підгайцях.** 4—5

Залюбитись раз та не щастить ся. Поради шукає в молодих Українців по обох боках кордону Українець-вірний. Адреса: „Agrikultura" Wien, Postamt 116 Postlagerad". 886 —1

Женщина інтелігентна, працьовита, пошукує місця до заряду дому, розумієсь на господарстві сільськім і кухни — Ольга Доманська, Ляцке велике коло Золочева. 884 1—1

КОСИ, СЕРПИ
найлїпшої якости поручає 889 1—6
А Рейх, Львів, Пекарська 8.

Потрібно зараз учителя до приготовлення учениці на другий рік семинарії учит. Зголошення після умови листовно. Заряд школи нар. в Семутовій, почта Тирава волоська. 872 1—3

ВИДАВНИЧЕ ТОВАРИСТВО
„УКРАЇНСЬКА СПІЛКА"
Новість! Новість!
Нашим найменшим:

ч. 8. **Господар і вуж**, нар. байка, 14 іл. 50 с.
ч. 9. **Пімста звіряк**, нар. байка, 14 іл. 50 с.
ч. 10. **Совка і кегуг** нар. байка 14 іл. 50 с.
ч. 11. **Про морського царя і його дочок**, нар. казка, 22 ілюстр. 80 с.
ч. 12. **Пасинський жабинський, сухинський і золотокрії сини цариці**, нар. казка 22 ілюстр. 80 с.
ч. 13. **Про біднего парубка й царівну**, нар. казка 22 ілюстр. 80 с.

870 Б 1—5

Інвалїд Юрко Червінський
хоче познакомити ся з панночкою, котра бажала 15 а найбільше 20 літ, бльондинкою. Маю 7 моргів поля і трафіку. **Юрко Червінський в Пядиках, поч. Бадінсберґ, пов. Коломия.** 887 1—4

МИЛА товаристові, під гваранцією, ще перетовщені, доки вистарчить запас, поручає **С. ФЕДЕР, Львів, Сикстуська 7.** 498 ж 67—?

Мужеські маніпуляційні сили
знайдуть цілоденне занятє
в Товаристві взаїмних обезпечень на житє і ренти „КАРПАТІЯ"
у Львові, ул. Руська ч. 18.
Зголошення письменні або усні від год. 10—12 перед полуднем. XII 4—?

Приймемо практикантів до паковання і експедиції насїня.
Краєвий Союз господарських спілок, торговельний синдикат „Сільського Господаря"
Львів, Зіморовича 20. III 2—3

Парцеляція 800 моргів найлучшої землі I. класи в повіті сокальськім, 7 кільометрів від стації зелїзничої, є до набутя в відповідній скількости. Рефлектанти зволять зголошувати ся до кінця сего місяця в зазначеним скількости моргів і ціни до адв. д-ра Антона Гераснмова в Стрию. 793 3—4

В місточку Топорові пов. Радехівського, є дуже корисна посада для лїкаря-Українця.
Близші інформації подасть гр.-кат. уряд парохіяльний в Топорові п в місци. 852 1—1

Накладом Видавничого Товариства „УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРНА СКАРБНИЦЯ У ЛЬВОВІ" друкуєть ся і незабаром появлять ся ось такі книжки для молодіжи:

1. **Стівенсон**: Остров із закопаними скарбами (переклад із анґлійського). 829 Б 5 10
2. **Юліян Опільський**: Іду на вас, історичне оповідане з часів Святослава.
3. **Райдер Гаґґерт**: Серце світа (переклад із анґлійськ.)
4. **Д-р Микола Чайковський**: Поміж землею і небом (про людське літанє; з численними ілюстраціями).

Конюшина червона
чиста сїяка без перстенцю і иншої домішки. ТИМОТКА (травка), котру сіеть ся разом з конюшиною. БУРАКИ сїятові великі червоні, котрі удають ся на кождім управленім ґрунті. ЦИБУЛЯ сїяна і инша огородняя. Для того, котрий господар потребує насїня, то воно повинно вже бути в дома. Замовляти заранчасу під адресою: **Українська крамниця Івана Мацьонова. Струтин Вижн, Рожнятів (Гал.).** 882 1—0

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
„ПРАЦЯ"
Спілки господарсько-кредитової в Урмани
відбудуть ся дня 14. цвітня 1918 о год. 4 по пол., а на случай браку відповідної скількости членів о год. 5. по пол. в домі Ч. К. 76 в слїдуючим денним порядком: 1) Отворене зборів. 2) Затверджене рахунків і білянсу за 1917 р. і уділене Дирекції абсолюторії. 3) Розділ зиску. 4) Внесеня членів.

Білянс є виложений в льокали стоваришеня до перегляду членів.

Урмань, дня 25. марта 1918.
Т. Бартник, предс. надз. Ради.
878 1—1 М. Підлужний, секретар.

Христос Воскрес! Одинокі на всю Україну народні перепасні листки (О. Кульчицької, Я. Пітрака і др. Можна дістати лиш у: **Марії Ганулян, Львів, Куркова 10.**
Ціни: 50 штук 7 К 50 с., 100 штук 12 К 80 с., 1000 штук 95 К. Належитість просять ся висилати в гори. 871 2—2

Інструктора до 2 хлопців, в IV кар. і I. кл. гімн. потребує сейчас. 100 кор. місячно і ціле удержанє. Гр. кат. уряд парох. Литовці п. на місті. 844 3—3

Приймаємо збірні замовлення на лїпшенє
Бараболь Долковської
субвенціонованих Центральною відбудовою
Маємо до диспозиції отсі зімніна:

середно вчасні:

Цедон	20 метр. сот. по К 80—	
Ордон	20 метр. сот. по К 70—	

середно пізні:

Гриф	20 сот. метр. по К 70—	
Бовар	15 сот. метр. по К 70—	
Соліман	30 сот. метр. по К 70—	
Поята	10 сот. метр. по К 80—	
Каліф	10 сот. метр. по К 140—	

пізні:

Грація	200 сот. метр. по К 70—	
Гедимін	10 сот. метр. по К 140—	
Збишок	20 сот. метр. по К 140—	
Зая	100 сот. метр. по К 100—	
Світезь	100 сот. метр. по К 100—	
Король	30 сот. метр. по К 100—	
Мітра	15 сот. метр. по К 80—	

Ціна розуміє ся без мішків, доставка включена. Мішки належать доставити на нашу адресу по давній 1 сот. метр. Коли доставити мішки, обраховуємо по ціні закупна. Замовлення приймає до кінця. При замовленнях просимо о відповідний задаток.

Краєвий Союз господарських спілок, вул. Зіморовича ч. 20.

Приймаємо збірні замовлення на ЛУБІН (вовкина)
жовтий (на легкі піскові землї) та синий (на тяжші глинїсті почви), по зниженій наслідок державної субвенції) К 67·50 за 100 кг без мішка. Мішки належить доставити. Коли противним раві обраховуємо по закупна.

Краєвий Союз господарських спілок
Львів, ул. Зіморовича ч. 20.

До Кружка Консумент в „Народна Торговля" у Львові
відбувають ся записи що дня від 4—6 год. — для середмістя. По прочих дїльницях Городецька, Стрийська, Жовківська, Личаківська ґанізують ся особні Кружки.

Урядник прав. літ 29, одружений з панночкою на посаду ріяльну до іспиту, яким осягнув бо державного урядника. Ласкаві пропозиції до адміністрації „Діла" під „Ріяльник".

Вправні бюрові сили з торговельною рекомендацією, з торговостві і инших конторських чинностях, які занятє в Головній управі „Народної Торговлі". Письменні зголошення з описом житя, з зазначенням досвіду дотеперішного занятя, з зазначенням Услівя після умови.

Одинокі українські
Тов. взаїмних обезпечень на житє і ренти
„КАРПАТІЯ"
Почесний президент Його Ексцеленція Митрополит граф Шептицький.
Товариство оперте на взаїмності, з чого виски припадають самим членам.
Учить вже по трех лїтах неоспорений капітал обезпечення.
Управнює по трех лїтах права викупу, і вже по трех лїтах уділює зиски в відсотки.
У всіх справах звертати ся на адресу
ЛЬВІВ, — вулиця Руська ч. 18.
Години урядові: від 8. до 1.

Відповідає за редакцію Д-р ВАСИЛЬ ПАНЕЙКО.

З друкарні „Діла" Львів, Ринок ч. 10.